

Gelişmiş ülkelerle rekabet edecek potansiyele sahibiz

2016 yılında 20.7 milyar TL'lik büyüklüğe ulaşan Türkiye ilaç pazarının güncel durumunu ve hedeflerini mercek altına alan İlaç Endüstrisi İşverenler Sendikası Genel Sekreteri Turgut Tokgöz, katma değerli ve yerli üretim ivmesine dair sorularımızı yanıtladı.

Turgut Tokgöz, İlaç Endüstrisi İşverenler Sendikası Genel Sekreteri

Rakamlarla ilaç sektörünün güncel konumunu değerlendirir misiniz?

Türkiye ilaç endüstrisi, sahip olduğu köklü geçmişi, uzun yıllara dayanan üretim deneyimi, ileri teknolojiye dayanan yapısı ve nitelikli insan gücü ile gelişmiş ülkelerle rekabet edebilecek potansiyele sahiptir.

Türkiye ilaç endüstrisinin geldiği noktayı verilerle ifade edecek olursak sektörümüz; 11 binden fazla ürün, uluslararası standartlarda üretim gerçekleştiren 68 tesis, 11 hammaddede üretim tesisi, yaklaşık 500 kuruluş ve 31 bin 500 çalışan ile önemli bir büyüklüğe ulaşmış durumdadır.

Türkiye ilaç endüstrisi olarak Avrupa Birliği, Bağımsız Devletler Topluluğu, Kuzey Afrika ve Orta Doğu ülkeleri başta olmak üzere 150'den fazla ülkeye ihracat gerçekleştiriyoruz. 2010 yılında endüstrimizde dört olan akredite Ar-Ge merkezi sayısı, 2017 itibarı ile 20'ye yükselmiş durumda.

Türkiye ilaç pazarı 2016'da 20.7 milyar TL olmuştur. Kutu ölçeğinde ise 2.2 milyar kutu satış gerçekleşmiştir. İmal ürünler 2016'da değer bazında pazarın %44'ünü, kutu bazında ise %77'sini ifade etmektedir.

DÖNÜŞÜMÜN ÖNCÜ SEKTÖRÜ

İlaçta katma değerli üretimin Türkiye ekonomisine ve Türkiye'nin global rekabetteki konumuna sağlayacağı katkılar nelerdir?

Endüstrimiz, Ar-Ge yetkinliğini artırmayı ve özellikle biyoteknoloji alanında daha yüksek katma değerli ürünler üretmek küresel bir ilaç üreticisi ve ihracatçısı konumuna gelmeyi hedefliyor. Küresel bir güç olma hedefiyle ilerleyen Türkiye ilaç endüstrisi, ülke ekonomisine katkısı her geçen yıl artıyor. Stratejik planlamasını da bu katkıyı daha ileri noktalara taşıma hedefiyle yapıyor.

Türkiye sanayisi; yüksek katma değer sağlayan, ileri teknolojiye dayanan bir yapıya dönüşme, rekabet gücünü ve verimliliğini artırma yolunda hızla ilerlemekte. İlaç endüstrisi de Ar-Ge, daha katma değerli üretim ve ihracat ile bu dönüşümün öncü sektörleri arasında yer alıyor.

Endüstrimizin kilo başı ihracat değeri yaklaşık 27 dolardır. Türkiye'nin kilogram başına ortalama ihracat değerinin yaklaşık 2 dolar olduğu göz önüne alındığında, sektörümüzün katma değerinin ne kadar yüksek olduğu anlaşılıyor.

DIŞ TİCARET AÇIĞININ AZALTILMASINA KATKI SAĞLAYACAK

Peki biyoteknoloji alanında durum nedir?

Tüm dünyada bitkisel ve kimyasal kaynaklı ilaç üretimi, bilim ve teknoloji alanındaki yeni gelişmeler kapsamında yerini hızla biyoteknolojik ilaçlara bırakıyor. Dünya ilaç pazarındaki yeri giderek artan biyoteknolojik ilaçların Ar-Ge ve üretimine yönelik gerçekleştirilen çalışmalar Türkiye'de de dikkate değer nitelikte.

Biyoteknoloji alanı, özellikle uzun yıllara dayanan bir üretim kültürümüzün bulunduğu konvansiyonel ilaç alanına göre, birikimimizin göreceli olarak daha az olduğu ve yetkinliklerimizin hızla geliştirilmesi gereken bir alan. Ancak biliyoruz ki tamamen ithalata bağlı bir biyoteknolojik ilaç tedarik modeli Türkiye için sürdürülebilir değil. Bu ilaçların ülkemizde geliştirilmesi ve üretilmesiyle, hastaların bu ilaçlara erişiminin artması, dış ticaret açığının azalması ve teknolojik birikim yaratılması hedefleniyor.

Biyoteknolojik ürünlerin yurt içinde geliştirilmesini ve üretimini teşvik eden yaklaşımları kamunun stratejik eylem planlarında görüyoruz. Firmalarımız bu alanda uzun soluklu ve geri dönüşü yıllar sürecek önemli yatırımlar gerçekleştiriyorlar. Üniversitelerimizde biyoteknoloji alanında yeni birçok girişim bulunuyor.

Bu noktada, geç girdiğimiz bu alanda rakiplerimizle etkin rekabet edebilmek için kamunun Ar-Ge ve biyoteknoloji yatırımlarına sağlayacağı desteğin daha da artırılması büyük önem taşıyor. Ayrıca, hedefimizi destekleyici bir mevzuat ikliminin yaratılması, özellikle ruhsatlandırma, fiyatlandırma ve geri ödeme sisteminin; yatırımı anlamlı kılabilecek nitelikte düzenlenmesi gerekiyor.

Türkiye'de yurt içi üretim son yıllarda

nasil bir ivme kaydediyor? Bu alandaki politikalar nelerdir?

2016'da imalat sanayide üretim %1.5, orta teknoloji kategorisindeki kimya sektöründe %4 artarken, yüksek teknoloji seviyesindeki ilaç sektöründe %11.4 düzeyinde artmıştır.

Yine 2016 yılında 10. Beş Yıllık Kalkınma

Planı ve Hükümet Programı doğrultusunda yurt içi üretimin desteklenmesine yönelik kamu politikaları hayata geçirilmeye başlandı. Bu uygulamalar, üretimdeki artış eğilimine olumlu yansıtacaktır.

Diğer yandan, Sağlık Bakanlığı tarafından yürütülmekte olan ithalden imale geçiş

uygulaması ile ülkemizde üretme kabiliyetine ve potansiyeline sahip olduğumuz ithal ürünlerin ülkemizde üretilir hale gelmesi amaçlanmaktadır. Bu uygulama, ülkemizin dış ticaret açığının azaltılmasına önemli katkı sağlayacaktır.

İtalyan ilaç devi RECORDATI Türkiye'de üretime hazır

İlaç sektöründe Avrupa'nın önde gelen şirketlerinden olan İtalyan Recordati, yerel ve bölgesel pazarlar için Türkiye'de yeni bir üretim tesisi kurdu. Tekirdağ Çerkezköy Organize Sanayi Bölgesi'nde devreye alınan tesis için 50 milyon dolar yatırım gerçekleştirildi.

İnşaatı 2015 yılı Ağustos ayında tamamlanan Recordati İlaç üretim tesisi, toplam 45.032 m²'lik bir alan üzerine kuruldu. Ofis, üretim, depolama ve sevkiyat alanları ile bir enerji santrali ve sıvı - katı atık arıtma merkezi ile ilgili teknik donanımlardan oluşan kompleks, 18.000 m²'lik bir kapalı alana yayılıyor. Tesis, çeşitli tedavi alanlarında pazara yılda 80 milyon kutu

ilaç sunma kapasitesine sahip olmasıyla dikkat çekiyor. Ayrıca tesis; oral kullanılan katı, yarı katı ve sıvı haldeki ilaçların fason üretimi için de yeterli kapasiteye sahip olmasıyla fark yaratıyor. Sağlık Bakanlığı yetkilileri tarafından başarılı bir denetimden geçirilen Recordati İlaç üretim tesisi, 2016 yılının Mart ayında "İyi Üretim Uygulaması" (GMP) sertifikasını aldı. Söz konusu

yatırım; Recordati İlaç'ın Türkiye'deki üretim hacmini artırmakla kalmayıp aynı zamanda hem artan talebin karşılanmasını sağlayacak hem de Orta Asya, Kafkaslar ve çevre bölgelerdeki pazarlara daha fazla ürün ihraç etmesine imkan sağlayacak. Recordati İlaç yeni üretim tesisinin resmi açılışının bu yılın Nisan ayında gerçekleştirilmesi planlandı.

Güçlü altyapı, geniş kapasite

Recordati İlaç'ın 50 milyon dolarlık yatırımla Tekirdağ Çerkezköy'de hayata geçirdiği üretim tesisi;

- "Yalın üretim tesis konsepti" ile kolaylıkla genişleyebilme olanağına,
- 6000 palet kapasiteli kendi kendini taşıyabilen depo sistemine,
- 5000 kVA'lık kurulu güç kaynağı ile sağlam bir enerji altyapısına,
- Fiber optik kablo ağı ile güçlü IT altyapısına,
- 500 tonluk su deposuyla kesintisiz su sağlama kapasitesine,
- Akıllı Bina Yönetimi ile GMP alanlarını sürekli izleme ve yönetim kapasitesine,
- GMP alanlarına Kontrollü Geçiş Sistemi'ne,
- "Yangın zon" sistemi ile yüksek güvenli bina yapısına sahip olmasıyla farkını ortaya koyuyor.

Recordati Grup için Türkiye stratejik bir öneme sahip

"MERKEZİ İtalya'da olan ve 1926 yılında kurulan Recordati, başlıca Avrupa ülkeleri ve Türkiye'de operasyonları bulunan uluslararası bir ilaç grubudur. İtalyan Menkul Kıymetler Borsası'na kote olan ve dünyada toplam 135 ülkede ürünleri satılan Recordati, üretim ve satış-pazarlama faaliyetlerinin yanı sıra araştırma ve geliştirme faaliyetleri de yürütmektedir. Araştırma-geliştirme yatırımlarını ağırlıklı olarak kardiyoloji ve üroloji alanlarının yanı sıra nadir

hastalıkların tedavisine yönelik olarak gerçekleştirmektedir.

Recordati Grup, Türkiye ilaç pazarına 2008 yılında Yeni İlaç'ı satın alarak girmiştir. 2011 yılında bir diğer Türk ilaç firması Dr. F. Frik'i satın alarak Türkiye'deki varlığını güçlendiren Recordati İlaç, bugün toplamda 774 çalışanı ve 70 formda 41 ayrı ürünü ile Türkiye ilaç pazarında faaliyet göstermektedir.

Bugüne kadar İstanbul Esenyurt'ta bulunan üretim tesisimizde GMP kurallarına tamamen uygun olarak; granül, efervesan, süspansiyon, emülsiyon, şurup, pomat, krem, tablet, draje, toz, poşet, kapsül ve mikropellet formlarında olmak üzere yıllık 40 milyon kutuyu bulan 70 değişik ilaç üretimini yapılmış ve uzun yıllardır çeşitli yerli ve yabancı ilaç

şirketlerine fason hizmeti verilmektedir. Recordati Grup için Türkiye; güçlü bir sanayinin hüküm sürdüğü, yetkin ve profesyonel otoriteleri ile kendini adanmış, nitelikli iş gücünün bulunduğu, büyüme potansiyeli olan ve coğrafik konum olarak tartışmasız stratejik öneme sahip bir ülkedir. Bu doğrultuda Türkiye'deki üretim kapasitesini artırmak adına 27 Mayıs 2014 tarihinde Tekirdağ Çerkezköy Organize Sanayi Bölgesi'nde temeli atılan yeni üretim tesisi için 50 milyon dolar yatırım gerçekleştirilmiş, bu son yatırımı ile Recordati Grup, 2008 yılından bu yana Türkiye pazarına yaptığı toplam yatırımı 255 milyon dolara ulaştırmıştır. Çerkezköy'deki yeni tesis yatırımı; Recordati Grup'un genel büyüme stratejisi çerçevesinde Türkiye pazarını ne kadar önemli gördüğünün bir göstergesidir.